

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr.Hangyál Edit által képviselt I.-IV.r. felpereseknek a Budapest Főváros Kormányhivatal I.r., a dr.Harsányi Gábor ügyvéd által képviselt Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. II.r. alperesek ellen kisajátítási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben a Fővárosi Bíróság 2010. június 25. napján kelt 27.K.30.628/2009/31. számú jogerős ítélete ellen a II.r. alperes 32., az I-IV.r. felperesek 33. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 27.K.30.628/2009/31. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Az I-IV.r. felperesek és a II.r. alperes a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségüket maguk viselik.

Kötelezi az I-IV.r. felpereseket, hogy külön felhívásra egyetemlegesen fizessenek meg további 26.000.- /azaz huszonhatezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket, továbbá kötelezi a II.r. alperest, hogy önállóan fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 36.000.- /azaz harminchatezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I N D O K O L Á S

A 98126/33 hrsz-ú, 1 ha 6844 m² területű szántó művelési ágú ingatlan 232/936-od részben az I.r. felperes, 142/936-od részben a II.r. felperes, 363/936-od részben a III.r. felperes, míg 199/936-od részben a IV.r. felperes tulajdonában állt. Az ingatlan természetben B. város északi peremén, illetve a cs-i határ között található. A 98126/135 hrsz-ú ingatlanból 440 m² nagyságú és a 98126/134 hrsz-ú ingatlanból 587 m² nagyságú területet a II.r. alperes kisajátítani kért, mert ezen területeket érintette az M0-ás autópálya építése. Az I.r. alperes a 2008. december 15. napján kelt B-41-1016/108/2008. számú határozatával az ingatlanból összesen

1027 m²-es nagyságú területet 5.093.920.- Ft kártalanítás fejében kisajátított. Kötelezte a II.r. alperest, hogy az I.r. felperesnek 1.262.596.- Ft-ot, a II.r. felperesnek 772.796.- Ft-ot, a III.r. felperesnek 1.975.526.- Ft-ot, a IV.r. felperesnek pedig 1.083.002.- Ft-ot fizessen meg. Ebben nevezett a visszamaradó ingatlanrész kisajátítása iránti kérelmet elutasította. Az I.r. alperes 2009. február 5. napján kelt kiegészítő határozatával felpereseknek értékcsökkenés címén előterjesztett kérelmét elutasította. A felperesek keresetükben a határozat megváltoztatásával 6.210.- Ft/m² forgalmi értéken alapuló többletkártalanítást, illetőleg a visszamaradt terület értékcsökkenésének, levegőszennyezés és megközelítés romlása miatti meghatározását kérték. A felperesek keresetükben a kisajátított ingatlanrész négyzetméter árát magasabb összegben kérték megállapítani. Kérték továbbá a visszamaradó ingatlanukra nyilatkozóan értékcsökkenés megállapítását, lényegében a mezőgazdasági tevékenység elnehezedésére tekintettel.

A megyei bíróság ítéletével a felpereseknek egyenként 5.760.- Ft/m² alapulvételével többletkártalanítást állapított meg, egyebekben a keresetet elutasította az értékcsökkenést érintően is. Indokolása szerint a szakvélemény összehasonlító adatai közt megjelölt XV. kerületi ingatlanra vonatkozó adatokat vette figyelembe, az értékcsökkenés, sem a levegőszennyezés, sem a megközelítés hátrányos változása miatt nem találta megállapíthatónak.

A megyei bíróság a keresetnek részben helyt adva 5.760.- Ft/m² árban határozta meg a kisajátított terület értékét, és ennek megfelelően többletkártalanítást állapított meg, egyben a felperesek egyéb igényeit elutasította. Ítéletét a perben kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleményére alapította, az abban foglaltakat részben felülmérlegelve.

Az ítélet ellen a felperesek és a II.r. alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. Előbbiek az ítélet hatályon kívül helyezésével az I.r. alperes határozatának megváltoztatását és további többletkártalanítást kértek arra hivatkozva, hogy az őket az eredeti keresetüknek megfelelően megilleti. Jogszabálysértésként a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény /a továbbiakban: Ptk./ 177. §-ának /1/ bekezdését, a kisajátításról szóló 1976. évi 24. törvényerejű rendelet /a továbbiakban: Ktvr./ 1. §-át, 5. §-ának a/-c/ pontját, a 16. §-t, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 2. §-ának /1/ bekezdését, 206. §-ának /1/ bekezdését, 221. §-ának /1/ bekezdését és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény /a továbbiakban: Ket./ 2. §-ának /1/ bekezdését jelölte meg.

A II.r. alperes felülvizsgálati kérelmében az ítélet hatályon kívül helyezésével a bíróság új eljárásra utasítását kérte a Pp. 206. §-ára hivatkozva.

A felülvizsgálati kérelmek nem alaposak.

A Legfelsőbb Bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy helyes döntést hozott-e a megyei bíróság, amikor a kisajátított ingatlanra vonatkozó többletkártalanítás összegét meghatározta, és a visszamaradó ingatlan értékcsökkenésére többletkártalanítást nem határozott meg.

A Ptk. 177. §-ának /1/ bekezdése és a Ktvr. 1. és 5. §-ának jogszabálysértésként említett rendelkezései a kisajátítási eljárásban kártalanításként megállapítható összeg meghatározásának módjáról rendelkeznek. A Fővárosi Bíróság ennek meghatározására terjedelmes bizonyítási eljárást folytatott le, melynek során a szakvélemény értékelése és az ott közölt ingatlanforgalmi adatok kellően megindokolt mérlegelésének eredményeként a Pp. 206. §-ában foglaltaknak megfelelően értékelve fogadta el a szükséges bizonyítékokat ítéletének alapjaként. A felperesek felülvizsgálati kérelmükben alaptalanul állították, hogy a keresetüknek helyt adó döntést hozhatott volna a Fővárosi Bíróság. Különösen azért alaptalan a felpereseknek e kifogása, mert a iratoknál elfekvő jegyzőkönyv szerint maguk jelentették ki, hogy további szakértői bizonyításra nem tartanak igényt, és ez azt jelenti, hogy a bíróság a rendelkezésére álló adatok alapján dönthet. Megjegyzi a Legfelsőbb Bíróság, hogy terjedelmes bizonyítási eljárás folyt az ügyben, így egyéb szakértői bizonyításra a felperesek kérelme ellenére sem lett volna szükség. A Fővárosi Bíróság előtt több olyan ügy volt folyamatban, amely a perbeli ingatlannal szomszédos, azonos adottságú ingatlanokkal kapcsolatos kisajátítási eljárások ügyében indult. Ezeknek a pereknek elbírálása során beszerzett szakértői vélemények figyelembevételére nem kifogásolható. A Pp. 3. §-ának /5/ bekezdése egyebek mellett kimondja, hogy ha a törvény másként nem rendelkezik a bíróság a polgári perben alakszerű bizonyítási szabályokhoz, a bizonyítás meghatározott módjához vagy meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához nincs kötve, szabadon felhasználhatja a felek előadásait, valamint felhasználhat minden egyéb bizonyítékot, ami a tényállás felderítésére alkalmas. A Pp. 163. §-ának /3/ bekezdése egyebek mellett kimondja, hogy a bíróság az általa köztudomásúnak ismert tényeket valóban fogadhatja el. Ugyanez áll azokra a tényekre is, amelyekről a bíróságnak hivatalos tudomása van. Ezeket a tényeket a bíróság akkor is figyelembe veszi, ha azokat a felek nem hozták fel. Nem kétséges ennél fogva, hogy a Fővárosi Bíróság az előtte folyó azonos tömbben fekvő ingatlanok kisajátítása tárgyában folytatott eljárásaiban tudomására jutott tényeket a jelen ügyben is felhasználhatta.

Ami a felpereseknek az ítélet indokolásával kapcsolatos kifogását illeti, a Legfelsőbb Bíróság álláspontja a fentiek figyelembevételével mellett az, hogy a Fővárosi Bíróság az ítéletét megfelelő mélységben, kellő terjedelemben indokolta a Pp. 221. §-ában foglaltaknak megfelelően.

A felperesek és a II.r. alperes felülvizsgálati kérelmében megjelölt, a Pp. 206. §-ának megsértésére való hivatkozása azért alaptalan, mert a bizonyítékok mérlegelésén alapuló ítélet felülvizsgálati eljárásban eredménnyel csak akkor támadható, ha a bizonyítékok okszerű mérlegelése alapján a bíróság helytelen tényállást állapított meg. Jelen ügyben a bíróság a bizonyítékokat megfelelően és okszerűen értékelve helyes tényállást állapított meg.

A kifejtett indokok alapján a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának /3/ bekezdése alapján a Fővárosi Bíróság ítéletét hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati költségek felől a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 78. §-a alapján rendelkezett, amikor kötelezte a pereszes felpereseket, hogy fizessék meg az I.r. alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült Pp. 79. §-a szerint felszámítható költségeit.

A II.r. alperes alaptalan felülvizsgálati kérelme folytán a Pp. 81. §-a szerint a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét maga viseli.

A Legfelsőbb Bíróság a pereszes felpereseket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény /a továbbiakban: Itv./ 50. §-ának /1/ bekezdésébe, 39-41. §-aiba foglaltaknak megfelelően és a 64. §-a szerint alkalmazandó a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986./VI.26./ IM rendelet 13. § /2/ bekezdése alapján kötelezte a le nem rótt további 26.000.- Ft felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

A II.r. alperes gazdasági társaságként nem részesülhet az Itv. 5. § /1/ bekezdésének a/ pontja alapján kizárólag a Magyar Államra kiterjedő illetékmentességben, ezért a felülvizsgálati kérelmének alaptalansága folytán kötelezte a Legfelsőbb Bíróság a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986./VI.26./ IM rendelet 13. §-ának /2/ bekezdése szerint a le nem rótt illeték megfizetésére.

Az I.r. alperes személyében a per során jogutódlás következett be, amelyet a Legfelsőbb Bíróság a Kfv.III.38.113/2010/8. sorszámu végzésével megállapított.

Budapest, 2011. június 27.

*Bauer Jánosné dr. sk. a tanács elnöke, dr.Kovács Ákos sk. előadó
bíró, dr.Kovács András sk. bíró*